

alparc

2024

poročilo o delu

Povzetek

	Uvod.....	3
	Biotska raznovrstnost in ekološko povezovanje.....	4
	Regionalni razvoj in kakovost življenja.....	8
	Zemljevid alpskih zavarovanih območij	12
	Izobraževanje za trajnostni razvoj v Alpah	14
	Storitve za člane	17
	Življenje organizacije.....	19
	Organizacija mreže.....	22

Naslovna stran: ©Guido Plassmann - Glacier Blanc - Près de Madame Carle, NP Les Ecrins (F)

Mreža zavarovanih območij v Alpah ALPARC je na dobri poti.

V letu 2024 sta bila odobrena dva projekta Alpine Space, pri katerih je imel ključno vlogo tudi ALPARC: »LiveAlpsNature« (vodilni partner) in »AlpsLife«.

V zadnjih desetletjih je ALPARC pridobil veliko strokovnega znanja in izkušenj s prijavljanjem projektov Alpine Space, veliko izmed njih je bilo uspešno izvedenih. V istem obdobju je na primer ALPARC kot vodilni partner vzporedno izvajal dva projekta. Te izkušnje so znova obrodile sadove. Novost pri projektih, ki so se zdaj začeli izvajati, je, da so vanje vključena številna zavarovana območja ali parki. Vendar to ni presenetljivo glede na aktualne teme, kot sta upravljanje obiskovalcev in spremljanje biotske raznovrstnosti. Zavarovana območja imajo veliko izkušenj na tem področju in nihče nima tako obsežnih zbirk podatkov o biotski raznovrstnosti kot parki. Zavarovana območja lahko hudo prizadenejo tudi negativni učinki prekomernega turizma. Zato se lahko že zdaj veselimo rezultatov, ki jih bosta prinesla ta dva projekta.

Pomemben vidik vseh projektov programa Alpine Space je izmenjava informacij med udeleženci. To povezovanje v mreže je pravo poslanstvo Alparca. Doslej smo le delno razpolagali z osnovnimi sredstvi, zato je eden glavnih izzivov še vedno povezovanje parkov v mreže prek projektov, kot so zgoraj omenjeni. Kljub temu si bomo še naprej prizadevali ustvariti trdne temelje za zagotavljanje osnovnih sredstev, ki omogočajo to povezovanje. Signali, ki jih pošiljajo ministrstva alpskih držav, so spodbudni. Na tem mestu bi se rad še posebej zahvalil Franciji, Švici in Kneževini Monako, ki omogočajo financiranje programa na način, ki posebej upošteva prav to povezovanje. Omeniti je treba tudi Nemčijo in Avstrijo, ki zagotavljata ciljno usmerjeno financiranje projektov. Vsem partnerjem bi se radi zahvalili za njihovo dolgoletno prizadevanje na področju mednarodnega sodelovanja med zavarovanimi območji v mreži ALPARC.

Tudi Alparcova platforma ALPARC CENTR'ALPS je na pravi poti. Izvajati so se začeli različni projekti. Prepričan sem, da bo ALPARC CENTR'ALPS v prihodnosti igral še pomembnejšo vlogo za nemško govoreči alpski prostor.

Od alpskega okvira k svetovnemu: Dokončanje in izdaja obsežne knjige »Alpski parki 2030« sta bila v zadnjem trenutku odložena na čas, ko bodo na voljo sklepi konference COP o biotski raznovrstnosti. Posledično smo lahko vključili cilj 30×30 in njegove učinke na Alpe. V hitro razvijajočem se svetu je pomembno, da tako bistveni in daljnosežni rezultati ne padejo v pozabo že po enem letu.

Leto 2024 je zasenčila nenadna smrt našega sodelavca in prijatelja Maura Fissoreja. Ne le da je vzpostavil memorial Danilo Re, bil je njegova duša. Mauro je govoril in pel v italijanščini, francoščini in angleščini. Zaradi svoje komunikativnosti je poznal ali pa hitro spoznal vse, ki so sodelovali pri memorialu. Mednarodno povezovanje zavarovanih območij je bilo zanj samoumevno. Z njim smo izgubili pomemben del temeljnega poslanstva mreže, zaradi katerega je ALPARC to, kar je.

Leto 2025 bo ALPARC praznoval 30 let. Upam si trditi, da vprašanja, kot sta biotska raznovrstnost in podnebne spremembe, še nikoli niso bila tako pomembna kot danes. Izkoristimo naše dobro izhodišče, da še bolj poudarimo našo zavzetost, pa tudi priložnosti, ki jih ponujajo zavarovana območja v Alpah. Skupaj v osrčju mednarodne mreže!

Veselimo se sodelovanj v naslednjih 30 letih!

Dr. Peter Oggier
Predsednik ALPARC

BIOTSKA raznovrstnost in ekološko povezovanje

Varstvo biotske raznovrstnosti ostaja glavna skrb Alparca

Biotska raznovrstnost je močno ogrožena – tudi v Alpah in na naših zavarovanih območjih. Upravljalci alpskih zavarovanih območij si vsakodnevno aktivno prizadevajo za njeno zaščito – ne le na terenu, ampak tudi pri vladnih službah ter na pogajanjih na nacionalni in mednarodni ravni. Upravljalci so ključni akterji pri ohranjanju tega temelja za življenje za prihodnje generacije.

Dejavnosti za ohranjanje biotske raznovrstnosti za prihodnje generacije lahko razvrstimo v naslednje kategorije: »ohranjanje«, »povezovanje« in »obnavljanje«. ALPARC je aktiven na vseh treh področjih. Strategije ohranjanja obsegajo strategije parkov in zavarovanih območij, ki se izvajajo na terenu, ter nedavno delo Alparca v zvezi s ciljem 30×30 na konferenci COP 15 o biotski raznovrstnosti.

Ekološka povezanost je tema, ki je Alparcu blizu že več kot 20 let. Izvedeni so bili številni projekti in ukrepi, zato so danes na voljo konkretni rezultati – ki se lahko uporabijo za načrtovanje in uresničevanje čezalpskega ekološkega omrežja – v obliki zemljevidov, simulacij in opisov območij za celoten alpski prostor.

Da bi lahko zaščitili biotsko raznovrstnost, moramo vedeti, kakšna je, kako se spreminja in s kakšnimi grožnjami se sooča. Dobro poznavanje biotske raznovrstnosti v Alpah nam omogoča izvajanje konkretnih ukrepov, tako na ravni boljšega varstva območij in vrst kot tudi na ravni poseganja v določene človekove dejavnosti, ki so škodljive, ker so preveč intenzivne in prepogoste.

Skladno s tem je Alparc skupaj s partnerji pripravil dva projekta INTERREG Alpine Space: »AlpsLife« in »LiveAlpsNature«, slednjega vodi prav ALPARC. Oba projekta sta se začela izvajati 1. septembra letos. Njun cilj je aktivno prispevati k strategijam za večjo ozaveščenost o biotski raznovrstnosti na različnih področjih.

Prvi projekt bo usmerjen v izboljšanje poznavanja stanja in spreminjanja alpske biotske raznovrstnosti, drugi pa v praktične ukrepe na terenu, kot je upravljanje pretoka obiskovalcev na ekološko občutljivih točkah na naših zavarovanih območjih. Podrobnejše informacije so na voljo v ustreznih člankih in na spletu.

Načrtovanje ekološke povezanosti se nadaljuje v okviru še vedno aktualnega projekta INTERREG »PlanToConnect«. Na voljo so že prvi rezultati, zlasti glede koridorjev in ekoloških ovir v Alpah, ki jih je treba upoštevati v procesih prostorskega načrtovanja.

Še vedno sta aktivna Alparcova stalna delovna skupina za alpsko biotsko raznovrstnost in projekt spremljanja vidre. Potekalo je intenzivno sodelovanje z Odborom za biotsko raznovrstnost v Alpah (ABB), ki je prispeval tudi k pripravi projekta »AlpsLife«, sprejetega v okviru programa, ki bo predstavljal pomemben steber te delovne skupine Alpske konvencije. ALPARC je tudi aktivno sodeloval na dogodkih Alpske konvencije o biotski raznovrstnosti s ciljno usmerjenimi aktivnostmi (Kranjska Gora, Nova Gorica).

PlanToConnect

Interreg

Co-funded by
the European Union

Alpine Space

PlanToConnect

Vključevanje ekološke povezanosti v prostorsko načrtovanje v alpskem prostoru

Zaradi upadanja biotske raznovrstnosti lahko ekološko povezanost vidimo kot rešitev, ki lahko prispeva h krepitvi procesov prilagajanja in ohranjanju delovanja ekosistemov. Usklajevanje med različnimi akterji je zato ključnega pomena, če želimo skupaj razviti rešitve za odpravljanje razdrobljenosti – zlasti tiste razdrobljenosti, ki je posledica prisotnosti infrastrukture in drugih pritiskov zaradi človeškega delovanja.

V sklopu projekta so se nadaljevale in zaključile dejavnosti, ki so bile opredeljene za zadevno obdobje. Najprej se je zaključilo kartiranje alpskega območja. To delo je obsegalo predvsem izdelavo zemljevida in objavo rezultatov prek storitve storymaps in platforme WebGIS Jecami, ki je specializirana za podatke o ekološki povezanosti v Alpah.

Izvedena je bila študija strategij, smernic in predpisov glede izvajanja zelene in modre infrastrukture ter ekološke povezanosti na različnih prostorskih ravneh, da bi se seznanili z okvirom za izvajanje usklajene strategije, ki je predvidena v projektu. Pripravljene so bile različne smernice za prostorske načrtovalce, v katerih so predlagani koraki, ki jih je treba upoštevati, elementi za opredelitev prednostnih območij in ukrepi, ki jih je treba sprejeti, da se to vprašanje vključi v dokumente prostorskega načrtovanja.

To delo je dodatno podprto s študijami primerov na območju Alp, za katere so bile uporabljene različne metodologije z namenom priprave analiz ekološkega omrežja. Rezultati vključujejo analize akterjev, ovir in nevarnosti za ekološko povezanost, analize vpliva razvoja obnovljivih virov energije, kartiranje in splošna priporočila glede potrebnih ukrepov.

V okviru projekta so se nadaljevale tudi dejavnosti za vzpostavitev forumov za prostorske načrtovalce, namenjene usposabljanju ter izmenjavi mnenj. Na delavnici z naslovom »Alpsko ekološko omrežje: vključevanje povezovanja v prostorsko načrtovanje«, ki je potekala novembra v Obergurglu v Avstriji, je bila priložnost za obveščanje o rezultatih projekta, razpravo in predstavitev evropskega pogleda na ekološko povezanost. Delavnica je bila tudi pomemben prispevek k razvoju dejavnosti v zadnji fazi projekta.

Povzetek projekta

Cilj: Vključevanje ekološke povezanosti v sisteme prostorskega načrtovanja

Ključne besede: ekološka povezanost, prostorsko načrtovanje, teritorialna politika

Trajanje: november 2022–oktober 2025

Partnerji: 10, od tega 1 zavarovano območje

Skupni proračun: 2.461.927 €

Ciljne skupine: lokalni, regionalni in nacionalni organi, odgovorni za prostorsko načrtovanje

ALPARC dejavno prispeva k različnim delovnim sklopom projekta. Projekt sofinancirata Evropski sklad za gospodarski in regionalni razvoj (ESRR, INTERREG) in nemško Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave, jedrsko varnost in varstvo potrošnikov (BMUV)

Več informacij:

www.alpine-space.eu/project/plantoconnect

©Guido Plassmann - Hirschsee Vorarlberg (A)

Rezultati, pridobljeni v okviru preteklih projektov Interreg, tj. ALPBIONET2030 (ALPARC kot vodilni partner) in OpenSpaceAlps (ALPARC kot vodilni partner delovnega sklopa za čezalpsko kartiranje odprtih prostorov), se nadaljujejo v okviru projekta PlanToConnect, da se olajša vključevanje in izvajanje ekološke povezanosti v prostorsko načrtovanje.

©Oriana Coronado - Serre Chevalier Vallée Briançon - NP Les Ecrins (F)

AlpsLife

Skupno spremljanje na območju Alp za zaščito biotske raznovrstnosti

Namen projekta AlpsLife je ustvariti skupne temelje za primerjavo in vrednotenje rezultatov opazovanja spreminjanja biotske raznovrstnosti na alpskih zavarovanih območjih, od katerih številna obstajajo že več desetletij. To delo bo prvič doslej omogočilo dolgoročno interpretacijo spreminjanja biotske raznovrstnosti na območju Alp.

Njegovo logično nadaljevanje so konkretni ukrepi za varovanje biotske raznovrstnosti in spremljanje njihove učinkovitosti. Dejavnosti projekta vključujejo opredelitev določenega števila geografskih spremenljivk, pomembnih za biotsko raznovrstnost na območju Alp, vzpostavitev sistema zgodnjega opozarjanja za biotsko raznovrstnost v Alpah ter pripravo svežnja tehničnih in metodoloških priporočil za interoperabilnost kazalnikov in njihovo uporabnost za trajnostno varstvo biotske raznovrstnosti v Alpah.

Nenazadnje pa rezultati projekta AlpsLife prispevajo tudi k ciljem Strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, Globalnega okvira za biotsko raznovrstnost (GBF), Uredbe EU o obnovi narave in Akcijskega načrta za biotsko raznovrstnost Posvetovalnega odbora za alpsko biotsko raznovrstnost (ABB) Alpske konvencije.

Interreg Co-funded by the European Union

Alpine Space

AlpsLife

Povzetek projekta

Cilj: Interoperabilnost obstoječih podatkov in sistemov za spremljanje biotske raznovrstnosti v Alpah in vzpostavitev sistema zgodnjega opozarjanja

Ključne besede: biotska raznovrstnost, spremljanje, upravljanje, interoperabilnost

Trajanje: september 2024-avgust 2027

Partnerji: 12, od tega 7 zavarovanih območij

Skupni proračun: 2.916.176 €

Ciljne skupine: zavarovana območja, nacionalni in regionalni organi, čezalpske organizacije, raziskovalne ustanove

ALPARC je odgovoren za delovni sklop WPT3. Projekt sofinancirata Evropski sklad za gospodarski in regionalni razvoj (ESRR, INTERREG) in nemško Zvezno ministristvo za okolje, varstvo narave, jedrsko varnost in varstvo potrošnikov (BMUV)

Več informacij:

www.alpine-space.eu/project/alpslife

LiveAlpsNature

Innovirati in upravljati turistične tokove v alpskih zaščiteneh območjih

Alpe so svetovno pomembno središče biotske raznovrstnosti. To bogastvo vrst in habitatov pa ogroža vse večji pritisk turizma, tudi znotraj zavarovanih območjih.

Cilj projekta LiveAlpsNature (Interreg Alpine Space) je ravno zaščita alpske biotske raznovrstnosti in zmanjšanje vplivov človeške aktivnosti v naravi.

V ta namen bo projekt LiveAlpsNature spodbujal nove prakse na področju rekreacije in razvijal inovativne sisteme za upravljanje turističnih tokov. Predlogi bodo temeljili na analizi turističnih trendov in vplivov, uporabljen pristop pa bo vključeval varstvo tako biotske raznovrstnosti kot zdravja ljudi. Razvite strategije bodo preizkušene na alpskih zavarovanih območjih, vključenih v projekt, nato pa bodo predstavljene glavnim deležnikom. Dobljeni rezultati bodo deljeni prek digitalnih platform, ki bodo turistom omogočale prost dostop do podatkov in informacijskih virov z namenom spodbujanja vedenja, ki bo bolj ozaveščeno in spoštljivo do biotske raznovrstnosti.

Interreg Co-funded by the European Union

Alpine Space

LiveAlpsNature

Projekt LiveAlpsNature je izjemno pomemben za zavarovana območja, saj so njegove aktivnosti na presečišču treh glavnih področij dela organizacije ALPARC. Njegov glavni cilj je varstvo biotske raznovrstnosti, prizadeva pa si tudi za ozaveščanje in spodbujanje trajnostnih turističnih strategij. Projekt LiveAlpsNature bo zavarovanim območjem ponudil praktične rešitve za izzive prekomernega turizma in prispeval k uresničevanju ciljev Alpske konvencije in Makroregionalne strategije EU za alpsko regijo (EUSALP).

Povzetek projekta

Cilj: Upravljanje pretoka obiskovalcev na občutljivih naravnih območjih z inovativnimi ponudbami, ki temeljijo na pristopu »Eno zdravje«, in z digitalnimi platformami za »outdoor« aktivnosti

Ključne besede: biotska raznovrstnost, upravljanje turizma, digitalne platforme za »outdoor« ponudbo

Trajanje: september 2024-avgust 2027

Partnerji: 12, od tega 7 zavarovanih območij

Skupni proračun: 2.729.503 €

Ciljne skupine: zavarovana območja, spletne platforme, turisti in obiskovalci, turistični sektor

ALPARC je vodilni partner projekta. Projekt sofinancirata Evropski sklad za gospodarski in regionalni razvoj (ESRR, INTERREG) in nemško Zvezno ministristvo za okolje, varstvo narave, jedrsko varnost in varstvo potrošnikov (BMUV)

Več informacij:

www.alpine-space.eu/project/livealpsnature

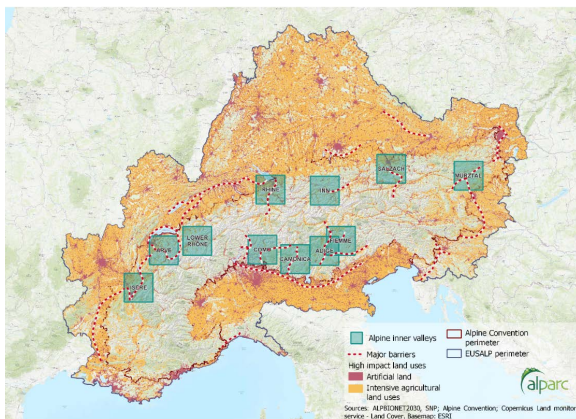
©Naturpark Nagelfluhkette (D)
LiveAlpsNature Kick-off meeting, Naturpark Nagelfluhkette (D)

Analiza in ocena alpskega ekološkega omrežja

Cilj projekta je analizirati in oceniti trenutno stanje ekološke povezanosti v Alpah ter predlagati ukrepe za krepitev ekološkega omrežja. Najprej je treba opredeliti glavne ovire na obrobju Alp, ki lahko ekološko izolirajo to regijo.

Nato je treba določiti strateške ekološke koridorje, ki so bistveni za zagotavljanje ustreznega delovanja ekološke povezanosti v Alpah in okolici. Analize, izvedene v okviru projekta, temeljijo na rezultatih prejšnjih projektov, ki jih je na to temo pripravil ALPARC, ter na podlagi drugih projektov in pobud. Temeljijo tudi na geografskih podatkih o povezovanju zavarovanih območij in podatkih drugih ekološko pomembnih območij.

Prečevana območja - projekt analiza glavnih alpskih ekoloških ovir

Povzetek projekta

Cilj: Oblikovanje ocene največjih ovir za ekološko povezanost v Alpah in priporočil za ukrepanje

Ključne besede: ekološka povezanost, ovire, razdrobljenost

Trajanje: september 2024-avgust 2027

Ciljne skupine: EUSALP, Alpska konvencija, lokalni, regionalni in nacionalni organi, odgovorni za prostorsko načrtovanje, zavarovana območja

Projekt financira avstrijsko Zvezno ministrstvo za varstvo podnebja, okolje, energijo, mobilnost, inovacije in tehnologijo (BMK)

Umikanje ledenikov in spreminjanje načina življenja

Vloga alpskih zavarovanih območij

Svet in Alpe brez ledenikov – povsem mogoč scenarij. Za to bi zadostovala že za tri do štiri stopinje višja globalna temperatura od današnje, tega poteka pa ni več mogoče izključiti. Umikanje ledenikov je pomemben pojav, ki vpliva na kopenske ekosisteme, vključno s tistimi v Alpah in na zavarovanih območjih. ALPARC želi pripraviti prvi pregled stanja alpskih ledenikov na zavarovanih območjih ter možnih ukrepov za upravljanje in varstvo teh površin, ki predstavljajo značilno alpsko dediščino, vključno z napovedmi glede nastajajočih ekosistemov in razvoja življenja v teh gorskih okoljih.

Projekt bo omogočili zbiranje podatkov o zaledenelih površinah na zavarovanih območjih v celotnih Alpah, da bi ocenili površino ledenikov, hitrost njihovega umikanja ter kratko-, srednje- in dolgoročne posledice tega pojava (npr. vpliv na ekologijo, varnost obiskovalcev in turistov, razpoložljivost vodnih virov in napajanje alpskih vodotokov).

Poseben poudarek je namenjen razvoju življenja v teh regijah in ključni vlogi zavarovanih območij pri opazovanju pojavov in obveščanju širše javnosti ter posledično varstvu teh »novih« območij, ki bi lahko postala izpostavljeni novi rabi, ki pa morda ne bi bila v skladu s ciljem varstva. Umikanje ledenikov ostaja eden od najbolj vidnih pojavov podnebnih sprememb

in omogoča razvoj izobraževalnih dejavnosti o tej ključni temi našega časa.

Projekt vključuje razprave z upravljavci zavarovanih območij o vlogi, ki jo imajo parki in zavarovana območja pri ohranjanju alpske biotske raznovrstnosti kot odgovor na spremembe.

Rezultati projekta bodo prispevali k boljšemu razumevanju ekološke dinamike v gorskih regijah in omogočili oblikovanje političnih priporočil za ohranjanje in upravljanje teh okolij v prihodnje.

Povzetek projekta

Cilj: Analiza umikanja alpskih ledenikov in posledična ekološka dinamika na alpskih zavarovanih območjih in širše

Ključne besede: ledeniki, podnebne spremembe, biotska raznovrstnost, varstveni ukrepi

Trajanje: december 2024-marec 2025

Ciljne skupine: Alpska konvencija, zavarovana območja, lokalni, regionalni in nacionalni organi

Projekt financira CIMA/FNADT 2024 (Francija)

Regionalni razvoj in kakovost življenja

Alpska zavarovana območja obsegajo približno 30% ozemlja, ki ga varuje Alpska konvencija. Niso le žarišča biotske raznovrstnosti, ampak tudi priljubljena destinacija za turizem in aktivnosti na prostem. Ta območja imajo dvojno funkcijo: varujejo biotsko raznovrstnost, hkrati pa ugodno vplivajo na počutje ljudi in njihovo sprostitev. Usklajevanje teh dveh prednostnih nalog – ohranjanja narave in rekreacijske uporabe – je ključnega pomena za prihodnost alpskih zavarovanih območij.

V Alpah živi več kot 14 milijonov ljudi, hkrati pa privabljajo na milijone turistov, kar predstavlja velik pritisk na to občutljivo naravno območje. Varovanje ekosistemov je ključnega pomena za kakovost življenja lokalnih prebivalcev, zato so zavarovana območja osrednji element regionalnih razvojnih strategij. Če želimo spodbujati trajnostno gospodarstvo in okolju prijazen turizem, morajo biti turistične dejavnosti usklajene z ohranjanjem narave. Alpska zavarovana območja so pomembna platforma za doseganje tega ravnovesja.

Pobude, kot sta kampanja Bodi del gora in projekt LiveAlpsNature, pomagajo usmerjati turizem in ozaveščati ljudi o vplivu, ki ga imajo aktivnosti na prostem na alpsko floro in favno. V letu 2024 se ALPARC osredotoča zlasti na varstvo alpske biotske raznovrstnosti in trajnostni razvoj, zlasti s projektom LiveAlpsNature, katerega glavna cilja sta prav upravljanje pretoka obiskovalcev in spodbujanje ohranjanja vrst. Pri upravljanju naraščajočega turizma in zmanjševanju negativnih učinkov prekomernega turizma so nam digitalna informacijska orodja lahko v veliko pomoč.

Alpska zavarovana območja morajo spodbujati trajnostne oblike turizma, saj ob naraščanju aktivnosti na prostem pogosto spregledamo dolgoročne vplive teh aktivnosti na okolje. Samo s tesnim sodelovanjem z lokalnimi partnerji lahko razvijemo trajnostne koncepte, ki združujejo ohranjanje narave in turizem.

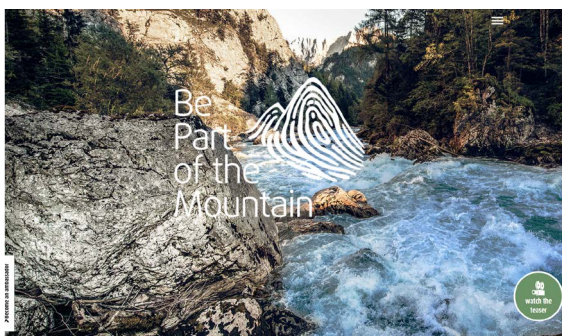
Slovensko predsedstvo Alpske konvencije posebej izpostavlja tudi temo kakovosti življenja, ki je pomemben, vendar doslej premalo obravnavan vidik. Slovenija želi temu prizadevanju dati nov zagon, da bi poleg spodbujanja ohranjanja okolja zagotovili tudi življenjske pogoje za alpsko prebivalstvo.

Be Part of the Mountain

Nova poletna kampanja: globalni pristop k trajnostnim aktivnostim v naravi

Pobuda Bodi del gora se je v zadnjih mesecih še okrepila in zdaj šteje 25 članov iz celotne alpske regije. Prav vsi člani so opazili, da se športne aktivnosti na prostem v gorah še naprej razvijajo. Vendar pa se številni premalo ali sploh ne zavedajo potencialnega vpliva svojih aktivnosti na alpske ekosisteme, rastlinstvo in živalstvo. To dokazuje, da je treba še naprej ozaveščati o odgovorni rabi alpske narave in zagotavljati ustrezne informacije. Pobuda Bodi del gora si je zato zadala cilj, da bi nagovorila športnike in jih seznanila z učinki njihovih aktivnosti prek kampanj, ki bi se izvajale v celotnem alpskem prostoru. Pobuda prav tako spodbuja izmenjavo znanj in izkušenj med zavarovanimi območji in alpskimi organizacijami na področju upravljanja in ozaveščanja obiskovalcev ter povečuje prepoznavnost obstoječih regionalnih kampanj. Junija 2024 je bila pobuda predstavljena na konferenci italijanske planinske organizacije Club Alpino Italiano, kar je spodbudilo izmenjavo mnenj in povezovanje z drugimi akterji v alpski skupnosti.

bepartofthemountain.org

Po uspešni ponovni izvedbi zimske kampanje za sezono 2023/2024 na spletnem mestu in družbenih omrežjih je bila pripravljena celovita poletna kampanja za sezono 2024. V sodelovanju s člani pobude so bile ocenjene in razvite ustrezne teme in vsebine. Zimska kampanja se osredotoča predvsem na aktivnosti, kot sta pohodništvo s krpljami in smučarsko pohodništvo, pa tudi na vedenje živali pozimi in vpliv zimskih razmer na njihov način življenja. Poletna kampanja pa ima širši pristop. Ne obravnava le učinkov različnih športnih aktivnosti na rastlinstvo, živalstvo in alpske ekosisteme, ampak predlaga tudi splošne pristope k dobri praksi z namenom spodbujanja odgovornega vedenja v gorah.

Poletna kampanja vključuje vrsto aktivnosti, kot so plezanje, kampiranje in gorsko kolesarjenje. Predstavlja praktične nasvete, kako te aktivnosti izvajati odgovorno ter v sožitju z naravo in drugimi planinci, ne da bi pri tem ogrožali rastlinstvo in biotsko raznovrstnost. Kampanja vsebuje tudi splošne nasvete o aktivnostih v gorah, na primer kako se obnašati v bližini pašnih živali in kakšne so prednosti uporabe javnega prevoza za obisk gora.

Posnetki zaslona spletne strani in videoposnetkov

©Guido Plassmann – Nenzinger Himmel (A)

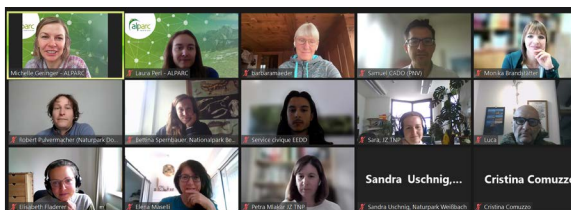
Razprava stalne delovne skupine za regionalni razvoj in kakovost življenja

Aprila je potekalo spletno srečanje stalne delovne skupine za regionalni razvoj in kakovost življenja, ki je bilo namenjeno pregledu trenutnih aktivnosti in spodbudi za vnaprejš. Razprava je bila osredotočena na pobudo »Bodi del gora« in njeno novo poletno kampanjo. Po pregledu dejavnosti v zadnjih mesecih in pozitivnem razvoju pobude so udeleženci razpravljali o predvideni vsebini poletne kampanje ter izmenjali mnenja o lokalnih ukrepih in posameznih pristopih k upravljanju obiskovalcev na

različnih zavarovanih območjih.

Zaradi vedno večjega števila obiskovalcev občutljivih gorskih območij so znova izpostavili nujnost oblikovanja jasnih smernic in ciljno usmerjenega komuniciranja. Le tako je mogoče zagotoviti dolgoročno varstvo alpske narave. Na srečanju je bilo izpostavljeno tudi dejstvo, da se zavarovana območja v vseh alpskih državah soočajo s podobnimi izzivi pri upravljanju obiskovalcev. Zato je ključnega pomena tesno sodelovanje in skupno spopadanje z izzivi prek izmenjave znanj, izkušenj in najboljših praks.

Med razpravami se je pokazalo, da lahko kombinacija lokalnega strokovnega znanja in skupnih kampanj pomembno prispeva k trajnostnemu upravljanju obiskovalcev ter k usklajenosti turističnih aktivnosti s cilji varstva narave.

Spletni sestanek delovne skupine za regionalni razvoj in kakovost življenja

Projekt WELCOME

Življenjski prostor in destinacija

Integrativna in inovativna turistična ponudba za alpska zavarovana območja

Da bi alpska zavarovana območja lahko izpolnila svoje naloge na področju varstva narave in trajnostnega razvoja v Alpah, morajo jasno opredeliti svoja stališča glede razvoja turizma, spodbujati posebne oblike trajnostnega turizma in izvajati ustrezne ukrepe. Zaradi pojava prekomernega turizma in razmaha aktivnosti na prostem je alpski prostor vedno pogosteje izhodišče za preživljanje prostega časa. Uporabniki se pogosto ne zavedajo, da lahko te aktivnosti dolgoročno škodujejo edinstvenemu naravnemu okolju.

S pomočjo mednarodnih izmenjav med zavarovanimi območji bo mogoče opredeliti in oceniti modele in možnosti za uspeh novega turizma, prilagojenega tem območjem, ter skupaj razvijati ustrezna načela in ozaveščati o njih. Ob koncu projekta je načrtovana tudi konferenca na to temo, na kateri bodo sodelovali upravljalci zavarovanih območij in drugi deležniki.

Eden od ciljev projekta je vizija turizma za zavarovana območja do leta 2040, ki upošteva tudi omejitve naraščanja turizma.

Sodelovanje z lokalnimi in regionalnimi partnerji je bistvenega pomena za razvoj trajnostnih in v prihodnost usmerjenih konceptov, ki imajo dodano vrednost za ohranjanje narave in kakovostni turizem na zavarovanih območjih. Zaradi svojih dolgoletnih izkušenj na tem področju imajo alpska zavarovana območja ključno vlogo pri spodbujanju trajnostnega turizma. Alpska zavarovana območja imajo odločilno in vodilno vlogo tudi zaradi svojega uveljavljenega položaja kot turistična destinacija in svoje dvojne odgovornosti – učinkovito ohranjanje narave in trajnostni prostorski razvoj.

Cilj je razviti širši nabor storitev, ki so skladne z zavarovanim območjem, združljive z ohranjanjem narave in privlačne za uporabnike. Pri vseh ciljnih skupinah je treba izpostaviti celostni pristop, ki upošteva posebno naravo zavarovanih območij, zlasti njihovo vlogo pri ozaveščanju in izobraževanju ter spodbujanju trajnostnega regionalnega razvoja.

Povzetek projekta

Cilj: Inovativni pristopi k oblikovanju ponudbe trajnostnega turizma v alpskih zavarovanih območjih in omejitve turističnega obiska v občutljivih okoljih

Ključne besede: biotska raznovrstnost, trajnostni turizem, omejitve turizma

Trajanje: oktober 2024-marec 2025

Ciljne skupine: lokalno prebivalstvo, turisti in obiskovalci, lokalno gospodarstvo, lokalni in regionalni organi

Projekt financira nemško Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave, jedrsko varnost in varstvo potrošnikov (BMUV)

Več informacij:

www.alparc.org/welcome

Turizem in prekomerni turizem na alpskih zavarovanih območjih:

z **Majdo Odar**, vodjo izobraževalno-informacijske službe Triglavskega narodnega parka (SI), in **Leom Hilpoldom**, direktorjem Urada za naravo v avtonomni pokrajini Bolzano.de la Province Autonome de Bolzano (I).

Ali obstaja kakšen poseben dogodek ali podoba, ko je postalo jasno, da se vaše zavarovano območje sooča s prevelikim številom turistov?

L. Hilpold: Na vročih točkah, kot je jezero Braies ter gori Seceda in Tre Cime, se srečujemo z množicami ljudi, ki imajo en sam cilj: biti na točno tistem kraju. Ta trenutek ovekovečijo s fotografijami ali drugimi sredstvi ter v idealizirani obliki razširijo prek družbenih omrežij. Nato sledi naslednja fotografska seansa.

Manjka pa stik z obiskanim krajem, ljudmi in lokalno tradicijo. Prekomeren obisk ogroža ali celo onemogoča doživljanje narave, tišine, neokrnjene pokrajine in celovitosti ekosistema. Po mojem mnenju je to največje tveganje. Omeniti je treba tudi glavna izhodišča do teh vročih točk, ki zaradi prenatrpanosti pogosto postanejo nehigienična in polna neprijetnih vonjav.

M. Odar: To je težko vprašanje. Po eni strani se ocena, kaj pomeni »preveč turistov«, razlikuje od človeka do človeka, hkrati pa je nemogoče dobiti neposreden odgovor od narave same.

Najočitnejši dokaz so prometni zastoji v alpskih dolinah in na prelazih Parka, povprečna zasedenost planinskih koč, ki presega 100 %, ter številni članki v nacionalnih in regionalnih medijih o gneči na lokacijah, kot sta Triglav in Dolina Triglavskih jezer. Vse to ima vidne posledice, kot sta kvarjenje poti in nezadovoljstvo obiskovalcev, ki iščejo mir. Drugi vplivi so manj vidni, na primer umikanje divjih živali ali pa prisotnost onesnaževal v vodnih virih.

Menim, da je veliko pomembneje uvajati ukrepe za upravljanje turističnih tokov in omejevanje dostopa z osebnimi motornimi vozili, kot pa le govoriti: »turistov je preveč«.

Kateri so najnujnejši ukrepi upravljanja, da se zagotovi trajnostno sožitje turizma in ohranjanja narave?

L. Hilpold: Popolno zavračanje promocije zavarovanih območij in privlačnih habitatov ter sistematično poudarjanje težav z upravljanjem teh vročih točk je problematično, saj obstaja precejšnje tveganje, da bodo določene interesne skupine posredovale le delno in razvoedenelo podobo realnosti. Turizem in varstvo narave dolgoročno ne moreta preživeti brez zavezanosti in sodelovanja lokalnega prebivalstva. Na lokalni ravni je treba ohranjati dodano vrednost za regijo, da se lahko nato izvajajo ukrepi za varstvo občutljivih območij.

Rešitve za upravljanje turističnih tokov se včasih izvajajo na lokalni ravni, vendar z njimi pogosto ni mogoče obnoviti naravnega območja. Premalo je poguma, da bi uvedli stroge omejitve dostopa za obiskovalce, čeprav je nosilna zmogljivost območja že presežena. Analize podatkov iz mobilnih telefonov (»big data«) in evidence števila obiskovalcev so zelo koristne, da dobimo realnejšo predstavo o pritisku na območje.

M. Odar: Najnujnejši ukrepi vključujejo predpise za omejitev prometa na najbolj obremenjenih cestah (prelaza Vršič in Mangartsko sedlo, dolini Bohinj in Vrata) in vzpostavitev alternativnih možnosti trajnostne mobilnosti. Z vidika ohranjanja narave so mirna območja še posebej učinkovito sredstvo za zaščito živalskih vrst, ki so na svojem ozemlju posebno občutljive na prisotnost človeka.

Pomemben ukrep za Triglavski narodni park je vključevanje digitalnih platform s ciljem, da bi bili podatki o poteh in varstvenih ukrepih dostopni na spletu. To nam omogoča, da turistom zagotovimo preverjene in posodobljene informacije iz različnih virov ter promoviramo regijo v skladu s predpisi parka.

Vendar pa so vse pobude zares učinkovite le, če turistične tokove upravljamo tudi z drugimi ukrepi, kot so že omenjene omejitve prometa in vzpostavitev mirnih območij.

Kakšno vlogo bi morale imeti mednarodno sodelovanje med alpskimi zavarovanimi območji?

L. Hilpold: Mednarodno sodelovanje je velika prednost pri upravljanju zavarovanih območij, zlasti ko gre za spremljanje tokov obiskovalcev in omejevanje dostopa. Upravni organi bi morali razmišljati tudi o možnostih ukrepanja na nadnacionalni ravni, da bi se poleg odpravljanja viralnih vsebin, ki povečujejo pritisk na vroče točke, izvajalo tudi nadnacionalno ozaveščanje v korist zavarovanih območij.

M. Odar: Mednarodno sodelovanje nam omogoča izmenjavo izkušenj in znanja z drugimi zavarovanimi območji, ki se soočajo s podobnimi izzivi. S projektom LiveAlpsNature na primer ustvarjamo skupno zgodbo uporabe digitalnih sredstev z namenom, da bi zagotovili sožitje aktivnosti na prostem z varstvom narave. Zavarovana območja se zavedajo pomena komunikacije, mreženja in izvajanja projektov, ki vključujejo tudi strokovnjake s področja turizma in digitalnih tehnologij, katerih cilj je najti učinkovite rešitve, ki lahko dosežejo končnega uporabnika. ALPARC ima ključno vlogo pri usklajevanju tega sodelovanja.

©Boštjan Odar - NP Triglav (SI)

©Diego Moroder - Naturpark Puez-Geisler (I)

8 držav Nemčija, Avstrija, Francija, Italija, Lihtenštajn, Monako, Slovenija, Švica

13 narodnih parkov

> 1000 zavarovanih območij s površino nad 100 ha

> 14 milijona prebivalcev

190.700 km² geografske površine Alpske konvencije

28,5% površine Alpske konvencije, ki zajema alpska zavarovana območja EPA > 100 ha

100 naravnih regijskih parkov, ki obsegajo več kot 100 ha površine

16 narodnih parkov

10 geoparkov v Unescovi svetovni mreži

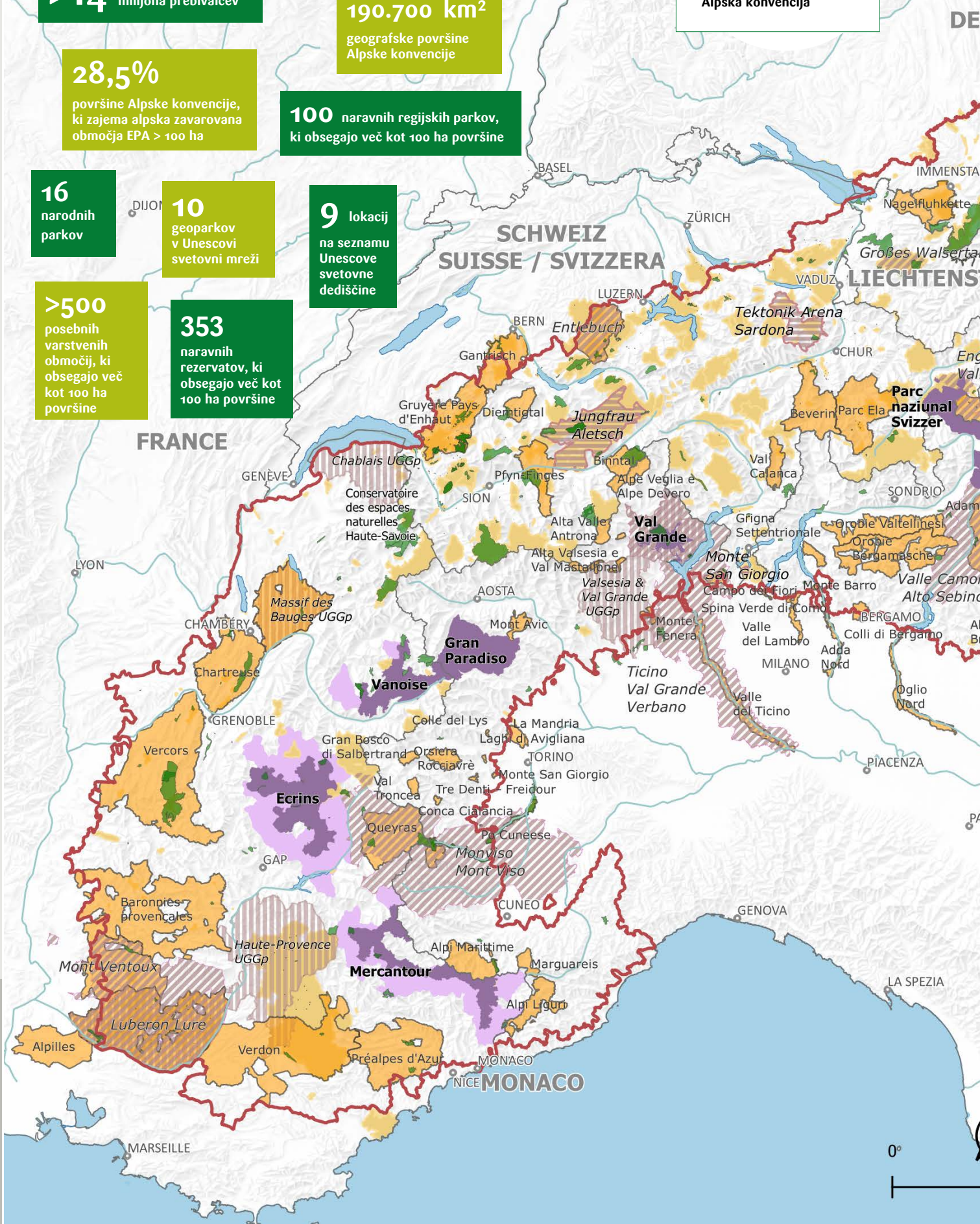
9 lokacij na seznamu Unescove svetovne dediščine

> 500 posebnih varstvenih območij, ki obsegajo več kot 100 ha površine

353 naravnih rezervatov, ki obsegajo več kot 100 ha površine

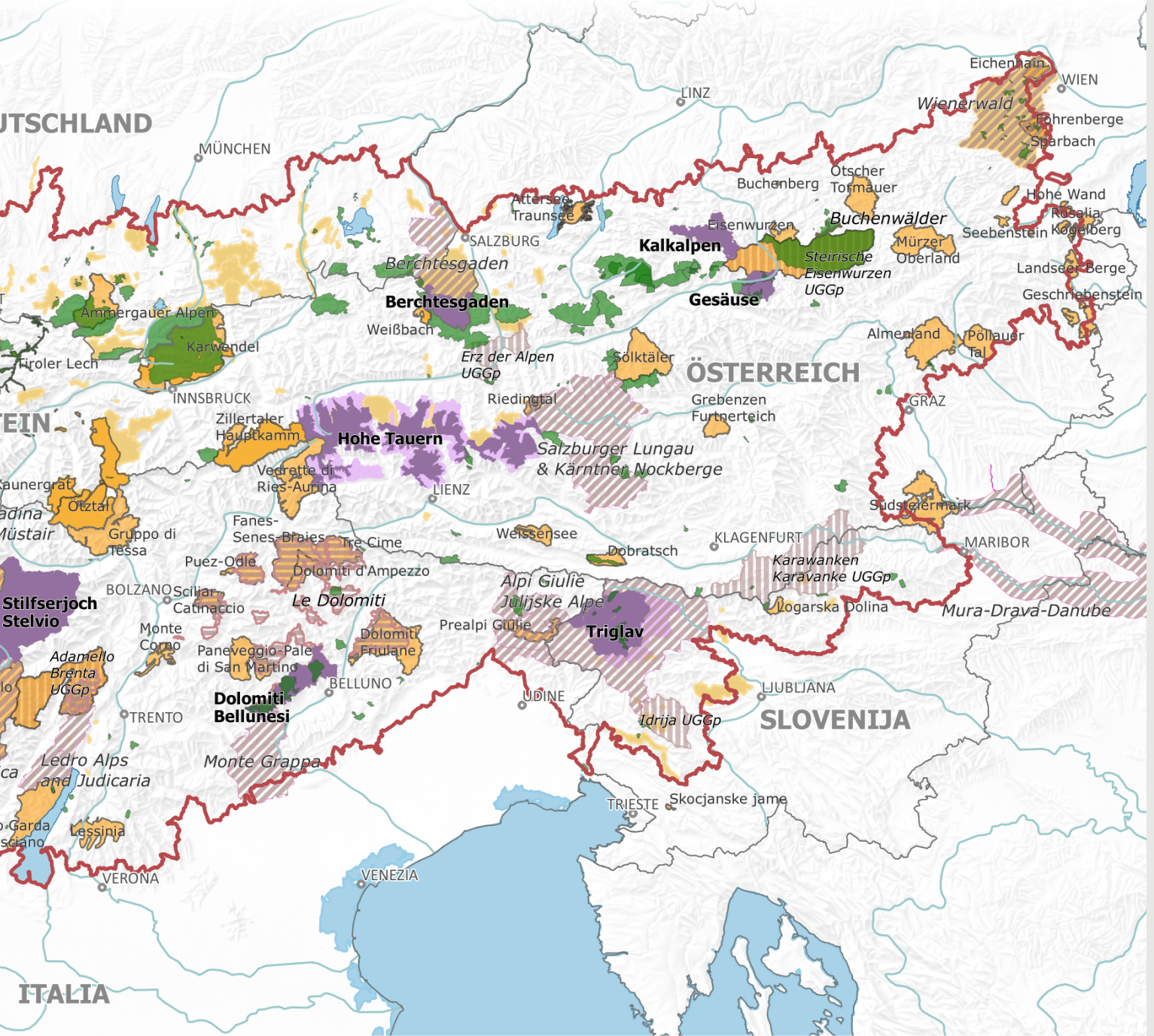
1 Mednarodna pogodba za trajnostni razvoj in varstvo Alp:
Alpska konvencija

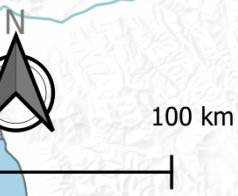
Zavarovana območja z veliko površino v Alpah

Grossflächige Schutzgebiete der Alpen - Grandi aree protette delle Alpi - Grands espaces protégés des Alpes

	Parc national - Parco Nazionale; Nationalpark - Narodni park - National Park		Géoparc mondial UNESCO - Geoparchi mondiali UNESCO UNESCO-Geopark - Globálny geopark UNESCO - Geopark (UNESCO)
	Zone périphérique - France : aire optimale d'adhésion Zona periferica - Francia : area ottimale di adesione Randzone - Frankreich: optimale Außenzone Robno območje - France: Področje optimalnega pristopa Buffer zone - France: optimal adherence zone		Patrimoine mondial naturel de l'UNESCO UNESCO Weltnaturerbe UNESCO svetovna naravna dediščina UNESCO World Heritage Site
	Réserve naturelle - Riserva Naturale; Naturschutzgebiet - Naravni rezervat - Nature reserve		Réserve de la biosphère de l'UNESCO Riserva di biosfera dell'UNESCO UNESCO Biosphärenreservat UNESCO Biosfemi rezervat UNESCO Biosphere reserve
	Parc naturel régional - Parco regionale o naturale; Regionaler Naturpark - Regijski park - Nature / Regional park		Zone d'application de la Convention Alpine Zona di applicazione della Convenzione delle Alpi Anwendungsgebiet der Alpenkonvention Območje izvajanja konvencije Alpine Convention perimeter
	Protection particulière - Protezione particolare; Sonderschutzform - Prosebná zaščita - Particular protection status		

Sources:
 Alpine Convention perimeter © Permanent Secretariat of the Alpine Convention; delimitations of Alpine protected areas © different national, regional and protected area management authorities; rivers, localities and administrative boundaries ©EuroGeographics EuroGlobalMap opendata (original product is freely available); relief © swisstopo.Palliwoda, Julia, Büermann, Andrea, Fischer, Julia, Kraemer, Roland, & Schröter, Matthias. (2021). Zoning of UNESCO Biosphere Reserves in Europe (Version 1) [Data set]. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4905532> for Mura/Drave/Dabube UNESCO Biosphere reserve. This map makes no claim to being exhaustive.
 © ALPARC 2024. All rights reserved. www.alparc.org

IZOBRAŽEVANJE za trajnostni razvoj v Alpah

Okoljsko izobraževanje na alpskih zavarovanih območjih je bistvenega pomena, saj pomaga ozaveščati lokalno prebivalstvo in obiskovalce o bogati biotski raznovrstnosti in krhkih ekosistemih Alp ter spodbuja spoštljivo upravljanje naravnih virov. Izobraževanje o trajnostnem razvoju ima pri tem bistveno vlogo, zlasti pri mladih, saj jim pomaga razumeti pomembnost njihovega ozemlja ter jim daje potrebna znanja in spretnosti, da bodo lahko aktivno sodelovali pri ustvarjanju trajnostne prihodnosti.

Mednarodno sodelovanje z alpskimi zavarovanimi območji prispeva k doseganju teh ključnih učnih ciljev. V ta namen ALPARC organizira različne dejavnosti, kot je delavnica »2024« skupine za okoljsko izobraževanje v naravnem parku Adamello Brenta. Udeleženci so se strinjali, da je okoljsko izobraževanje otrok in mladih ključna naložba za prihodnost. Poseben poudarek je bil namenjen modelu alpskih šol, nekdanjemu projektu INTERREG na območju Alp. Cilj je, da bi projekt oživili in ga naredili dostopnejšega, bodisi kot samostojno pobudo bodisi kot del širšega projekta na območju Alp. Cilj teh pristopov je aktivno vključevanje mladih v reševanje ekološke problematike in krepitev njihovega razumevanja glede nujnosti varovanja Alp.

Slovensko predsedstvo Alpske konvencije je okoljsko izobraževanje postavilo med ključne prednostne naloge in poudarilo pomen izobraževanja za trajnostni razvoj Alp. Jasen dokaz za ta prizadevanja je projekt Mladi na vrhu, ki bo leta 2024 praznoval svojo deseto obletnico. Projekt združuje dejavnosti na prostem z okoljskim izobraževanjem in krepi vezi mladih z njihovim alpskim ozemljem. Ob tej obletnici bo znova zaživel tudi projekt »Alpe v mojem nahrbtniku«. Ta učni pripomoček z zemljevidom Alp omogoča otrokom, da na zabaven način odkrivajo naravo in kulturo regije. Z ilustracijami in skritimi ugankami vabi mlajšo generacijo k raziskovanju bogate biotske raznovrstnosti in kulturnih posebnosti Alp. V okviru globalnih ciljev, kot so cilji 30x30 iz Montreala, postaja ozaveščanje mladih o okolju vedno bolj pomembno. Tovrstna okoljska vzgoja ni le prispevek k ohranjanju Alp, ampak tudi naložba v prihodnost, saj mladim omogoča, da aktivno sodelujejo pri oblikovanju trajnostnega sveta.

©Emanuelè Rotta
Youth at the Top 2024
Parco delle Orobie Valtellinesi (I)

Mladi na vrhu 2024

Julija 2024 je potekala deseta izvedba čezalpskega projekta Mladi na vrhu, ki ga je zasnovala delovna skupina za izobraževanje o trajnostnem razvoju v Alpah. Ta edinstveni projekt mladim ponuja priložnost, da v različnih regijah Alp in Karpatov en dan in eno noč odkrivajo fascinantno naravo in svet gora. 18. in 19. julija 2024 se je na približno tridesetih lokacijah v Alpah in Karpatih zbralo približno 350 mladih, ki so se udeležili tega posebnega dogodka.

Letos je bilo izvedenih 21 dogodkov na območju Alp in 6 v Karpatih, in sicer v 8 različnih državah. Med sodelujočimi partnerskimi organizacijami so bili narodni parki, naravni in regijski parki, biosferni rezervati in planinske organizacije iz Francije, Švice, Italije, Nemčije, Avstrije, Slovenije, Romunije in Slovaške. Te organizacije aktivno sodelujejo pri izobraževanju mladih v Alpah ter v okviru projekta skrbijo za otroke, najstnike in mlade odrasle.

»Alpsko cvetje in opraševalci«

V deseti izvedbi projekta so se skupine lotile nadnacionalne teme »Alpsko cvetje in opraševalci«. Z različnimi aktivnostmi in raziskovanjem na alpskih travnikih, ob gozdnih robovih in na skalnatih predelih so mladi pridobili bogato znanje o pomembnih alpskih pokrajinah. V okviru te tematike se niso seznanili le z raznolikostjo gorskega cvetja in opraševalcev, ampak so lahko raziskovali tudi njihove medsebojne povezave. Na lokalnih dogodkih so mladi izvedeli veliko o vlogi žuželk in rastlin v ekosistemu, njihovih življenjskih prostorih in prilagoditvah na ekstremne vremenske razmere ter o izzivih, ki jih prinašajo podnebne spremembe. Organizatorji so udeležence spodbujali, da izvedo več o tradicionalni rabi zdravilnih rastlin in medu ter krepijo ozaveščenost o alpski kulturi na splošno.

Povzetek projekta

Cilj: Izobraževanje mladih o gorski naravi in kulturi

Ključne besede: izobraževanje, mladi, pustolovščina, Alpe in Karpati, raziskovanje

Trajanje: julij 2015-vsako leto

Ciljne skupine: mladi, zavarovana območja, planinska društva

Projekt financirata nemško Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave, jedrsko varnost in varstvo potrošnikov (BMUV) in Kneževina Monako

Več informacij:

www.youth-at-the-top.org

©Samirah Hohl - Naturpark Beverin (CH)

©Borgna - Aree Protette delle Alpi Marittime (I)

©Priska Preisig - Naturpark Pfyn-Fingis (CH)

©Emanuele Rotta - Parco delle Orobee Valtellinesi (I)

Mladi na vrhu (nadaljevanje)

The Alps in my Backpack

V okviru desete izdaje projekta Mladi na vrhu je bila izvedena posodobitev večnamenskega izobraževalnega pripomočka »Alpe v mojem nahrbtniku«. Ta preprost in hkrati učinkovit pripomoček, ki ga je leta 2016 prvotno razvila delovna skupina za izobraževanje o trajnostnem razvoju v Alpah, je zasnovan tako, da sodelujočim organizacijam pomaga pri razlagah in razpravah o skupnih alpskih in okoljskih vprašanjih.

Čeprav so alpske države ločene z mejami, imajo podobne okoljske težave, zlasti v gorskih regijah. Narava ne pozna meja, zato je namen pripomočka »Alpe v mojem nahrbtniku«, da otroci in mladi lažje razumejo te povezave in razvijajo občutek pripadnosti alpskemu prostoru.

Osrednji element pripomočka je zemljevid Alp, na katerem so poleg pomembnih alpskih zavarovanih območij prikazana tudi mesta, velika jezera in reke. Pomemben del posodobljene različice je tudi skriti predmet, ki otroke spodbuja k aktivnemu raziskovanju in učenju. Nahrbtnik omogoča, da na igriv način odkrivajo različne teme, kot so podnebne spremembe, aktivnosti na prostem in njihovi možni vplivi na rastlinstvo in živalstvo ter na tipične alpske divje živali. Predstavitve značilnih alpskih drevesnih in rastlinskih vrst omogočajo prvi vpogled v gorsko rastlinstvo. Odtisi stopinj različnih alpskih živali

in predstavitve razponov kril različnih ptic omogočajo otrokom, da bolje razumejo vrste, ki jih lahko v naravi pogosto vidijo le od daleč.

Ob deseti obletnici projekta Mladi na vrhu so posodobljeno različico pripomočka »Alpe v mojem nahrbtniku« prejele vse organizacije, ki so sodelovale na dogodku. Otroci so ga navdušeno uporabljali in na zabaven način odkrivali alpski svet.

Naslednja izvedba dogodka Mladi na vrhu bo potekala 17. julija 2025 (ali na druge dni med 14. in 20. julijem) s skupno temo »Naše sledi v Alpah«. Dogodek vabi mlade udeležence k raziskovanju različnih vplivov človeka na alpsko okolje.

©Cyril Bouvet - Parc naturel régional du Massif des Bauges (F)

Stalna delovna skupina za okoljsko izobraževanje in komuniciranje

V naravnem parku Adamello Brenta je 10. in 11. oktobra potekala delavnica, ki jo je organizirala stalna delovna skupina za okoljsko izobraževanje in komuniciranje. Namen dogodka je bil spodbuditi izmenjavo mnenj med sodelujočimi iz različnih alpskih zavarovanih območij, ki delujejo na področju okoljskega izobraževanja.

Na tematskih srečanjih so si udeleženci izmenjali primere najboljših praks in informacije o dejavnostih, ki jih izvajajo v svojih parkih. Ena od najbolj odmevnih tem razprave je bilo vključevanje novih tehnologij v okoljsko izobraževanje.

Predstavniki fundacije Dolomiti UNESCO so predstavili spletno orodje Geotrail, predstavniki naravnega parka Adamello Brenta pa čelado za virtualno resničnost, ki se uporablja pri projektu »Parki brez meja« in so jo udeleženci lahko tudi preizkusili.

Dolgoročno vključevanje mladih v pobude parkov je bilo opredeljeno kot glavni izziv. Da bi zagotovili dolgoročno vključevanje, so nekateri omenjali ciljno usmerjene aktivnosti ter oblikovanje mladinskih svetov in programov »Junior Ranger«. Poudarili so tudi pomen sodelovanja z učitelji z namenom vključevanja okoljskih vprašanj v njihove izobraževalne strategije.

Eden od glavnih zaključkov delavnice je bil, da je treba nadaljevati delo z mladimi, saj je to nalozba v našo prihodnost.

Vsi udeleženci so izrazili odprtost tudi za idejo o sodelovanju pri prihodnjih skupnih projektih (na primer pri projektu Alpine Space), po možnosti s poudarkom na tem, da bi pregledali in sprejeli merila modela Alpske šole.

©Guido Plassmann - ALPARC workshop, Parco Naturale Adamello Brenta (I)

©Guido Plassmann - ALPARC workshop, Parco Naturale Adamello Brenta (I)

Storitve za člane

Memorial Danilo Re

Alpsko prijateljstvo v narodnem parku Kalkalpen

Januarja je v narodnem parku Kalkalpen v Avstriji potekal 28. memorial Danilo Re. Skupaj 45 ekip z udeleženci iz 25 različnih zavarovanih območij, organizacij in ministrstev se je s svojimi podporniki odpravilo v Avstrijo, da bi izmenjali ideje, se ukvarjali s športom in praznovali alpsko prijateljstvo. Že tradicionalno je dogodek vključeval alpski samopostrežni bife z regionalnimi specialitetami, otvoritveno slovesnost in slavnostno večerjo z živo glasbo.

Letos je potekal tudi seminar nadzornikov zavarovanih območij, ki je bil tokrat posvečen temi spremljanja biotske raznovrstnosti. Nadzorniki in znanstveniki iz vseh alpskih držav so predstavili svoje raziskave o temah, kot so kraški izviri, razvoj vegetacije in alpska jezera. Med predstavitvami so bile podane poglobljene informacije o raziskavah in različnih dejavnostih, povezanih z nadzorom zavarovanih območij, teme pa so med udeleženci sprožile živahne razprave.

Zaradi tehničnih težav z žičnico letos žal ni bilo mogoče izvesti načrtovanih športnih tekmovanj. Vendar se je ekipa narodnega parka hitro odzvala in pripravila izjemen nadomestni program. Udeleženci so skupaj raziskovali regijo in izkoristili čudovito vreme s hojo s krpljami, tekmo na smučeh in smučarskim pohodništvom.

Leto 2024 je zaznamovala tudi nenadna smrt našega sodelavca in prijatelja Maura Fissoreja. Mauro ni bil le izjemen človek in cenjen sodelavec, bil je tudi duša memoriala Danilo Re. Bil je simbol alpskega prijateljstva in sodelovanja med nadzorniki zavarovanih območij. To prijateljstvo in solidarnost za Alpe se bosta nadaljevala. Mauro je bil lepilo, ki nas je povezovalo.

alparc.org/danilore

29. memorial Danilo Re bo potekal v Švicarskem narodnem parku.

©Bruno Bassano - NP Gran Paradiso (I)

Komunikacija (Zunanja)

Zunanja komunikacija Alparca

V Alparcu ima komunikacija osrednjo vlogo. Naša glavna naloga je spodbujati povezovanje alpskih zavarovanih območij in krepiti medsebojno izmenjavo znanj. S tem želimo olajšati in okrepiti prizadevanja za zaščito in ohranjanje izjemne naravne dediščine Alp za prihodnje generacije.

Glasilo

ALPARC kot običajno pošilja glasilo vsem svojim članom in naročnikom. Glasilo vsebuje različne rubrike, kot sta »Meet our Members«, v katerem predstavimo kratek in podroben profil člana naše mreže, in »Elsewhere in the Alps«, ki izpostavlja zavzetost in pobude naših članov. S pomočjo glasila lahko bralci lažje vzpostavijo stik z različnimi organizacijami v Alpah, se seznanijo z dejavnostmi drugih parkov, izmenjujejo izkušnje in najdejo navdih za nove ukrepe, na primer skupne pobude.

Prisotnost na spletu

Spletno mesto ALPARC je eno naših glavnih orodij za spletno komuniciranje. Uporablja se za obveščanje o dogodkih in projektih ter za deljenje poročil in digitalnih virov o pomembnih rezultatih projektov ALPARC in pobudah partnerjev mreže. Spletno mesto je na voljo v vseh alpskih jezikih in v angleščini. Vzpostavili smo tudi spletna mesta, namenjena posameznim pobudam, kot so Mladi na vrhu, Danilo Re in Bodi del gora. V okviru kampanje Bodi del gora smo pripravili kratke videoposnetke o pravilih vedenja v Alpah, ki bodo v kratkem na voljo v vseh alpskih jezikih in v angleščini.

NEWS FROM THE ALPARC NETWORK | ELSEWHERE IN THE ALPS | CALENDAR

Dear Readers,

As autumn settles in, we are excited to announce the launch of several new projects each addressing some of the most pressing challenges facing the Alpine region today.

In the Interreg Alpine Space projects "LiveAlpsNature" and "AlpsLife", we are focusing, together with various project partners, on highly important topics such as visitor management and the monitoring and protection of biodiversity across the Alps.

Networking

Organizacija ALPARC je prejela več prošenj za informacije o zavarovanih območjih, njihovem obsegu in številu ter ravnih varstva. Te prošnje s strani javnih organov, raziskovalnih ustanov in drugih družbeno-gospodarskih akterjev alpskih držav kažejo, kako pomembne so zbirke podatkov o alpskih zavarovanih območjih in z njimi povezani zemljevidi.

V okviru programa Alpine Space so bili pripravljene in odobreni novi projekti, zlasti dva projekta INTERREG. Nanašata se na osrednje teme upravljanja alpskih zavarovanih območij, njihovi rezultati pa bodo na voljo vsem alpskim zavarovanim območjem in širše. Prvi projekt zajema spremljanje biotske raznovrstnosti z izvedbo sistema, ki bo omogočal primerjavo rezultatov dolgoročnega spremljanja zavarovanih območij in vzpostavitev sistema za zgodnje opozarjanje (»early warning system«) glede nevarnosti za alpsko biotsko raznovrstnost (AlpsLife). Drugi projekt vključuje upravljanje tokov obiskovalcev z boljšim

vključevanjem podatkov o ekološko občutljivih območjih v aplikacije, namenjene aktivnostim na prostem, in uvedbo turistične ponudbe, ki temelji na pristopu »One Health« (LiveAlpsNature) – glejte povezane članke.

V letu 2024 so bila organizirana srečanja treh stalnih delovnih skupin (prek spleta in v živo), ki so prispevala k razvoju več novih projektov in ukrepov.

Alpski parki in zavarovana območja so prejeli tudi poročilo o uporabi digitalnih orodij na zavarovanih območjih ter drugih storitev za širšo javnost, obiskovalce in gospodarske subjekte.

ALPARC je kot vedno zastopal zavarovana območja v organih Alpske konvencije ter se udeleževal dogodkov, povezanih z biotsko raznovrstnostjo, ki jih organizirata Konvencija in EUSALP.

Digitalne storitve in tehnologije na alpskih zavarovanih območjih

V Alparcu so izvedli raziskavo, da bi pridobili splošen pregled nad dvema pomembnima temama: ponujene storitve in uporaba digitalnih tehnologij na zavarovanih območjih.

Alpska zavarovana območja ponujajo vrsto storitev, ki so pogosto premalo promovirane, vendar imajo pomembno vlogo za obiskovalce, lokalne skupnosti ter gospodarske in znanstvene akterje. Da bi bolje razumeli te storitve in njihov vpliv, so v Alparcu zbrali informacije na to temo z namenom, da bi povečali njihovo prepoznavnost.

Splošno delovanje zavarovanih območij se zagotavlja z različnimi orodji, vključno z digitalnimi tehnologijami. Zato so v Alparcu oktobra izvedli tudi študijo o uporabi digitalnih tehnologij na alpskih zavarovanih območjih. V študiji je sodelovalo 30 zavarovanih območij v Avstriji, Italiji, Švici, Franciji, Nemčiji in Sloveniji, od katerih je 10 narodnih parkov. Študija je obravnavala uporabo digitalnih orodij na področjih, kot so spremljanje in upravljanje biotske raznovrstnosti, sprejem in obveščanje obiskovalcev, upravljanje in administracija ter druge naloge na alpskih zavarovanih območjih.

Na podlagi rezultatov študije so v Alparcu pripravili ustrezno poročilo, da bi parki pridobili pregled nad obstoječimi tehnologijami, da bi se lahko opredelili skupni izzivi in bi se v prihodnosti še olajšalo sodelovanje med alpskimi zavarovanimi območji. Poročilo vsebuje tudi tri poglobljene intervjuje o upravljanju in usmerjanju obiskovalcev, v katerih so predstavljene posebne pobude naravnega parka Karwendel, narodnega parka Gesäuse in narodnega parka Berchtesgaden.

Rezultati študije kažejo, da v vseh vrstah parkov že uporabljajo najrazličnejša digitalna orodja, kot so programska oprema za upravljanje podatkov, pasti s

kamerami, tehnologije daljinskega zaznavanja, kot so droni, postaje za štetje obiskovalcev, spletni sistemi za rezervacije, orodja za načrtovanje obiska in mobilne aplikacije. Poročilo vsebuje tudi celovit pregled že obstoječih sodelovanj in partnerstev ter kaže, da na področju digitalnih tehnologij večina anketirancev izraža zanimanje za prihodnje sodelovanje z drugimi alpskimi zavarovanimi območji.

Poročilo o digitalnih tehnologijah bo na voljo na naši spletni strani v začetku leta 2025.

Življenje organizacije

Srečanja upravnega odbora v letu 2024

V letu 2024 sta potekali dve srečanja upravnega odbora Alparca, aprila v regijskem naravnem parku Vercors v Franciji in oktobra v narodnem parku Berchtesgaden v Nemčiji. Poleg napredka v zvezi s programom 2023-2025 in razprav o izvajanju tekočih ukrepov so bile med obravnavanimi temami tudi vzpostavitev novih projektov, zlasti dveh projektov INTERREG, »AlpsLife« in »LiveAlpsNature«, pri katerih ima ALPARC osrednjo vlogo - pri prvem deluje kot osrednji akter pri usklajevanju pilotnih območij, pri drugem pa kot vodilni partner.

©Guido Plassmann - ALPARC, Upravni odbor, Nationalpark Berchtesgaden (D)

Velik del srečanj je bil namenjen financiranju dejavnosti in potrebi po sodelovanju vseh alpskih držav, da se zagotovi večjo podporo Alparcu. Trenutno mednarodno sodelovanje na področju zavarovanih območij v okviru Alpske konvencije zagotavljajo Francija, Nemčija, Švica, Evropska unija, Avstrija in Kneževina Monako. K sodelovanju pri financiranju sta bili povabljeni tudi Slovenija in Italija. Trenutno potekajo pogovori s Kneževino Lihtenštajn in Slovenijo.

Obravnavani so bili začetni predlogi za nov delovni program Alparca za obdobje 2026-2028, predstavljen pa je bil tudi koncept komunikacije in organizacije dejavnosti ob 30. obletnici Alparca.

Srečanje upravnega odbora ALPARC v Vercorsu je bilo razširjeno na vse francoske parke in alpska zavarovana območja ter ustrezne regionalne in nacionalne institucije, da se je omogočila širša izmenjava mnenj o prihodnjih dejavnostih Alparca. Obe srečanja odbora so spremljale tematske ekskurzije za člane, na katerih so razpravljali o številnih vsebinah glede upravljanja biotske raznovrstnosti (zlasti glede spremljanja biotske raznovrstnosti) ter

turističnih tokov in novih ponudb, ki jih razvijajo alpski parki, kar sta v tem trenutku zagotovo dve najpomembnejši temi za upravljavce alpskih zavarovanih območij. ALPARC to upošteva in podpira z različnimi projekti in ukrepi.

©Oriana Coronado - ALPARC, Upravni odbor, Parc naturel régional du Vercors (F)

©Guido Plassmann, St. Bartholomä - Monitoring, NP Berchtesgaden (D)

ALPARC CENTR'ALPS

ALPARC CENTR'ALPS je regionalna platforma Alparca za nemško govoreči del alpskega prostora. Decentralizirana struktura regionalne platforme omogoča, da se dejavnosti prilagodi lokalnim potrebam in se zagotovi njihovo praktično izvajanje na terenu, spodbudi nastajanje lokalnih pobud in manjših struktur ter zmanjša razdalja med odgovornimi za zavarovana območja.

Tekom leta se je uspešno zaključil projekt »Ohranjanje biotske raznovrstnosti v času podnebnih sprememb«, ki ga je financiralo nemško ministrstvo za okolje (BMUV). Namen projekta je bil okrepiti dolgoročno varstvo biotske raznovrstnosti in še povečati sodelovanje med upravljavci zavarovanih območij v osrednjem alpskem prostoru, zlasti tistih, ki se nahajajo na delovnem območju platforme ALPARC CENTR'ALPS. S pomočjo stalne izmenjave informacij o ukrepih, povezanih z biotsko raznovrstnostjo in podnebjem, se bo lahko vzpostavilo učinkovito varstvo vrst in habitatov. Poudarek je bil tudi na uvedbi skupnega ukrepa, ki bi služil kot model za varstvo vrst in habitatov.

Poleg številnih uspešnih delavnic, ekskurzij in izmenjav je bila v okviru projekta o biotski raznovrstnosti pripravljena tudi brošura z naslovom »Varstvo biotske raznovrstnosti v malih vodotokih v nemško govorečem alpskem prostoru: okvirni pogoji, odgovornosti in možnosti za skupne ukrepe zavarovanih območij«. Brošura je pomemben izdelek projekta in celovit vir za upravljavce zavarovanih območij in druge zainteresirane strani. V njej sta opisani sistematizacija in pravna podlaga za male vodotoke v alpskih državah Nemčiji (Bavarska), Lihtenštajnu, Avstriji in Švici. Pojasnjuje tudi odgovornosti in vloge akterjev ter opredeljuje glavne izzive, s katerimi se soočajo zavarovana območja.

V brošuri so izpostavljena tudi štiri ključna področja ukrepanja, da se zagotovi učinkovito varstvo tekočih voda v alpskem prostoru:

- hidroinženirski ukrepi,
- rekreativna raba in usmerjanje obiskovalcev,
- ravnanje s tujerodnimi vrstami,
- tekoče vode na kmetijskih območjih.

Področja ukrepanja so ponazorjena s konkretnimi primeri, ki lahko služijo kot navdih in motivacija za druga zavarovana območja. Primeri ponujajo zamisli in praktične nasvete za izvajanje ukrepov ter ponazarjajo, kako lahko zavarovana območja sodelujejo s skupnimi ukrepi ali pa delujejo samostojno.

Pripravljeno je bilo tudi celovito končno poročilo o projektu, v katerem so strukturirano predstavljeni glavni rezultati. V poročilu so opisane različne kategorije zavarovanih območij na območju ALPARC CENTR'ALPS, podrobno so opisane njihove pravne podlage in posebnosti posameznih držav. Predstavlja narodna in mednarodna zavarovana območja ter njihove funkcije in stopnje priznanja. Poročilo obravnava tudi strukture in akterje, vključene v upravljanje zavarovanih območij, ter izpostavlja obstoječe mreže in potencialne partnerje, ki so ključnega pomena za uspešno sodelovanje na področju ohranjanja narave.

V poročilu so poudarjene tudi pretekle in potencialne dejavnosti zavarovanih območij pri ohranjanju biotske raznovrstnosti, vključno z vzorčnimi projekti in pobudami zunaj projektnega območja. Naslovi tudi konkretna področja ukrepanja za spodbujanje biotske raznovrstnosti, kot so izboljšanje usmerjanja obiskovalcev, ukrepi za zaščito pred invazivnimi vrstami in ekološko povezovanje zavarovanih območij. V poročilu so zajeta tudi priporočila za oblikovalce politik in pregled napovedi za prihodnost na področju ohranjanja narave.

Nemški Urad za varstvo narave (BfN) je za leti 2025 in 2026 odobril projekt za krepitev sodelovanja med upravljavci zavarovanih območij v okviru platforme CENTR'ALPS: cilj projekta je prispevati k varstvu, trajnostni rabi ali obnovi ekosistemov in zaustaviti osiromašenje biotske raznovrstnosti. Projekt temelji na mrežnem pristopu, kar pomeni, da se cilji uresničujejo s skupnimi dejavnostmi in pristopi zavarovanih območij (po možnosti tudi drugih deležnikov). Zajeta so zavarovana območja iz vseh kategorij varstva. Projekt obravnava vrsto konkretnih tem in izzivov, ki so pomembni za zavarovana območja in doseganje globalnih ciljev. Bistvo projekta je skupni razvoj praktičnih rešitev in njihovo izvajanje na zavarovanih območjih.

Poročilo o biotski raznovrstnosti in podnebnih spremembah

alparc.org/alpine-resources/centr-alps-report-biodiversity-climate-change-1295

Kontakt

ALPARC CENTR'ALPS
Center Naravnega parka
Nagelfluhkette

Laura Perl
(Koordinator mreže)

Seestraße 10
87509 Immenstadt i.Allgäu
DEUTSCHLAND

centralps@alparc.org

alparc.org/alpine-resources/centr-alps-brochure-watercourses

CENTR'ALPS brošura - Watercourses

Povzetek projekta

Cilj: Krepitev sodelovanja med upravljavci zavarovanih območij glede najbolj perečih vprašanj za izboljšanje varstva narave in trajnostne kakovosti življenja v osrednjih Alpah

Ključne besede: upravljanje pretoka obiskovalcev, turistična ponudba, upravljanje mokrišč in vodnih virov, participativni pristopi, parki in mladi, podnebne spremembe in invazivne vrste, biotska raznovrstnost in spremljanje

Trajanje: december 2024-november 2026

Partnerji: vsa zavarovana območja znotraj območja CENTR'ALPS, vključno z manjšimi zavarovanimi območji in pripadajočimi strukturami

Ciljne skupine: osebje parkov in zavarovanih območij, občine, lokalni partnerji

Projekt financiran s strani Nemške agencije za zaščito narave (BfN)

Novi člani

Narodni park Val Grande

Za ohranjanje okoljske celovitosti narodnega parka Val Grande že od nekdaj skrbijo strme in skalnate gore, ki ga obkrožajo. Leta 1967 je bil skalnati masiv Pedum kot prvi v italijanskih Alpah razglašen za strogi naravni rezervat. Država je pozneje pridobila velik del ozemlja doline Val Grande, poseben oddelek karabinerjev za parke pa zagotavlja njegovo upravljanje in nadzor. Na ustanovitev narodnega parka so odločilno vplivale spodbude lokalnih oblasti ter sodelovanje dežele Piemont in ministrstva za okolje v osemdesetih letih prejšnjega stoletja.

Park, ki se nahaja v pokrajini Verbano-Cusio-Ossola v Piemontu, je bil uradno ustanovljen leta 1992 ter razširjen leta 1998 in 2023, tako da danes obsega 17.000 hektarov. Park zajema najbolj obsežno območje divjine v Italiji, zato je pomemben dejavnik za ohranjanje naravnega bogastva Alp.

Naravni park Val Calanca

Naravni park Val Calanca s površino 139 km² je najbolj redko poseljen naravni park v Švici in edini v italijansko govoreči regiji. Nahaja se v kantonu Grisons, ki je dobro zaščiten z visokimi gorskimi verigami in odmaknjen od tranzitnega prometa. Razteza se od dna doline na nadmorski višini 502 m do vrha gore Puntone dei Fraciòn na nadmorski višini 3.202 m. Te velike višinske razlike na majhnem območju ustvarjajo izjemno raznoliko floro in favno ter dragocene biotope. Ob bregovih reke Calancasa so številna aluvialna območja, ki se nahajajo na popisu lokacij razmnoževanja dvoživk nacionalnega pomena. Za naravni park so značilni tudi neokrnjena divjina, tradicionalna kamnita in lesena bivališča, dobro ohranjene mulatjere, stoletja stara umetnost in arhitektura ter odlični lokalni pridelki.

Proračun in bilanca stanja 2024: skoraj običajno leto

2024: skoraj običajno leto v smislu izvajanja dejavnosti in projektov. Eden od vrhuncev leta je bil nedvomno potrditev dveh projektov INTERREG Alpine Space, ki obravnavata izjemno pomembne teme za zavarovana območja, ALPARC pa si je zagotovil nove priložnosti in sredstva za prihodnja leta.

Financiranje programa ALPARC, ki so ga zagotovili predvsem Francija, Monako in Švica, je omogočilo nadaljevanje usklajevanj in splošnega upravljanja mreže. Nemčija je znatno podprla različne projekte, predstavljene v tem poročilu, Avstrija pa je s projektom o ekološki povezanosti prvič prispevala k financiranju Alparca.

Ta sredstva za leto 2024 so omogočila uravnoteženje proračuna kljub odsotnosti regionalnega financiranja s strani Francije; Italija in Slovenija znova nista prispevala

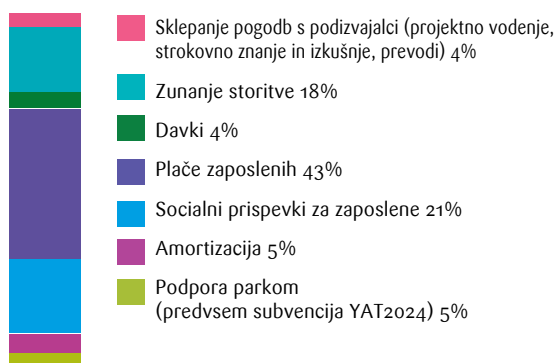
sredstev. Proračun je uravnotežen zaradi previdne politike zaposlovanja, ki pa ni dolgoročno vzdržna glede na število dejavnosti, ki jih mora izvajati ALPARC.

Tik pred 30. obletnico te osrednje mednarodne organizacije Alpske konvencije ostajata diverzifikacija prihodkov in enakomernejša porazdelitev podpore Alparcu med različnimi državami Alpske konvencije pomembnejša kot kdajkoli prej.

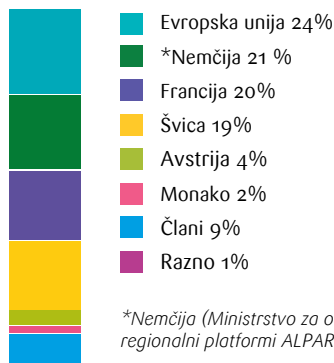
Generalna skupščina ALPARC 2024 je potekala v skladu s pravilnikom v Narodnem parku Kalkalpen v Avstriji. Člani Alparca so potrdili različna finančna poročila in poročila o ukrepih, ki so jih pred tem revidirali uradni organi v skladu s francosko zakonodajo.

Proračunsko leto 2024 se na splošno zaključuje z uravnoteženim rezultatom.

Odhodki 2024

Prihodki 2024

*Nemčija (Ministrstvo za okolje) pomembno prispeva k regionalni platformi ALPARC - ALPARC CENTR'ALPS

Organizacija mreže - člani

Francija (11)

- Parc national de la Vanoise
- Parc national du Mercantour
- Parc national des Ecrins
- Parc naturel régional de Chartreuse
- Parc naturel régional du Massif des Bauges
- Parc naturel régional des Baronnies provençales
- Parc naturel régional du Vercors
- Parc naturel régional Préalpes d'Azur

Asters - Conservatoire d'espaces naturels Haute-Savoie:

- 1 Sixt-Passy
- 2 Passy
- 3 Contamines-Montjoie
- 4 Massif des Aiguilles Rouges
- 5 Delta de la Dranse
- 6 Bout du Lac d'Annecy
- 7 Roc de Chère
- 8 Carlaveyron
- 9 Vallon de Bérard

Fédération des Parcs naturels régionaux de France

Parc naturel régional du Queyras

Slovenija (3)

- Triglavski narodni park
- Park Škocjanske jame
- Krajski Park Logarska dolina

Lihtenštajn (1)

Amt für Umwelt

Celoten seznam članov ALPARC-a najdete na: www.alparc.org/members

Italija (14)

- Parco nazionale Gran Paradiso
- Parco nazionale della Val Grande (nov član)
- Parco nazionale dello Stelvio
- Ente di gestione Aree protette delle Alpi Marittime
  - 1 Parco naturale Alpi Marittime
  - 2 Parco naturale del Marguareis
- Parco naturale Dolomiti Friulane
- Parco naturale Orobie Valtellinesi
- Parco naturale Prealpi Giulie
- Parco naturale Adamello Brenta
- Parco naturale Mont Avic
- Parco dell'Adamello

Ente di Gestione delle Aree Protette dell'Ossola:

- 1 Parco naturale Veglia e Devero
- 2 Parco naturale Alta Valle Antrona

Provincia Autonoma di Bolzano - Alto Adige / Autonome Provinz Bozen - Südtirol:

- 1 Naturpark Puez-Geisler / Parco naturale Puez-Odle
- 2 Naturpark Rieserferner-Ahrn / Parco naturale Vedrette di Ries-Aurina
- 3 Naturpark Fanes-Sennes-Prags / Parco naturale Fand-Senes-Braies
- 4 Naturpark Trudner Horn / Parco naturale Monte Corno
- 5 Naturpark Texelgruppe / Parco naturale Gruppo di Tessa
- 6 Naturpark Drei Zinnen / Parco naturale Tre Cime
- 7 Naturpark Schlern-Rosengarten / Parco naturale Sciliar-Catinaccio

Regione Friuli Venezia Giulia

Federparchi

Nemčija (2)

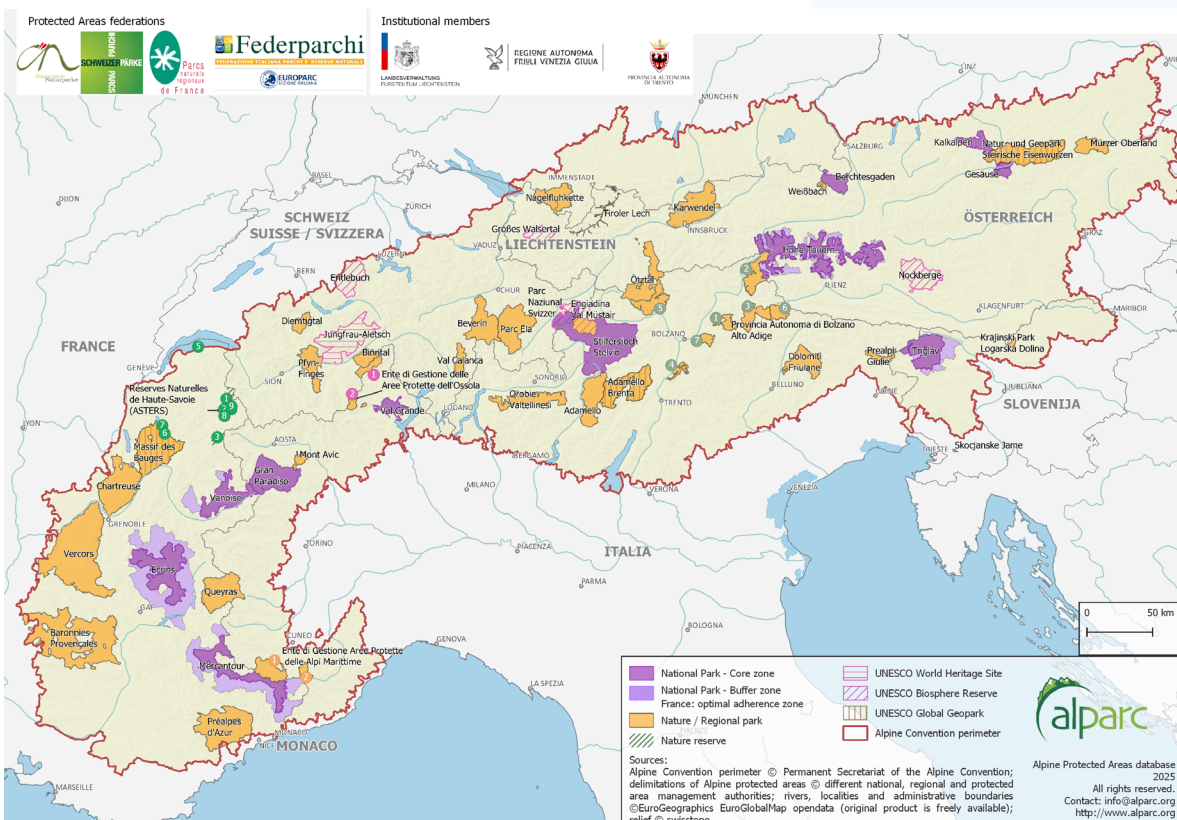
- Nationalpark Berchtesgaden
- Naturpark Nagelfluhkette

Avstrija (12)

- Nationalpark Hohe Tauern
- Nationalpark Gesäuse
- Nationalpark Kalkalpen
- Biosphärenpark Nockberge
- Biosphärenpark Großes Walsertal
- Natur- und Geopark Steirische Eisenwurzen
- Naturpark Ötztal
- Naturpark Karwendel
- Verband der Naturparke Österreichs (Association of Austrian nature parks)
- Naturpark Mürzer Oberland
- Naturpark Weißbach
- Naturpark Tiroler Lech

Švica (11)

- Parc nazional Svizzer
- Parc naturel / Naturpark Ela
- Parc naturel / Naturpark Pfyng-Finges
- Parc naturel / Parco Val Calanca (nov član)
- UNESCO Biosphäre Entlebuch
- Biosfera Val Müstair
- Landschaftspark Binntal
- Réseau des parcs suisses / Netzwerk Schweizer Pärke / Rete dei parchi svizzeri
- Naturpark Beverin
- Naturpark Diemtigtal
- UNESCO-Welterbe
- Swiss Alps Jungfrau-Aletsch

Sestava Upravnega odbora ALPARC-a

Predsednik
Peter Oggier
Direktor Naravnega parka Pfin-Finges

Podpredsednik
Andrea Beltrame
Naravni park Prealpi Giulie

Podpredsednik
Christian Schwoehrer
Direktor ASTERS, Konservatorij naravnih območij v Gornji Savoiji

Generalni sekretar
Roland Baier
Direktor Narodnega parka Berchtesgaden

Blagojnik
Barbara Pucker
Direktor Narodnega parka Visoke Ture/Koroška

Julia Friedlmayer
Direktor Zveze avstrijskih naravnih parkov

Josef Forstinger
Direktor narodnega parka Kalkalpen

Ludovic Schultz
Direktor narodnega parka Les Ecrins

Olivier Putot
Direktor Regijskega naravnega parka Vercors

Samuel Cado
Vršilec dolžnosti direktorja Narodnega parka Vanoise

Massimo Merati
Direktor Regijskega parka Orobie Valtellinesi

Astrid Wiedenhofer
Kordinator Naravnih parkov Južne Tirolske

Daniele Stelin
Naravni park Mont Avic

Astrid Claudel-Rusin
Urad za okolje Kneževina Monako

Dominique Weissen Abgottspon
Direktorica Mreže švicarskih parkov

Ruedi Haller
Direktor Švicarskega narodnega parka

Tit Potočnik
Direktor Triglavskega narodnega parka

Olivier Nägele
Urad za okolje - Kneževina Liechtenstein

Ekipa ALPARC-a

Guido Plassmann
Direktor

Michelle Geringer
Projektne vodja

Oriana Coronado
SIG
Projektne koordinator

Laura Perl
Kordinator mreže ALPARC CENTR'ALPS

Pietro Merzi
Projektne koordinator

Marie Görner
Pripravnica

Interreg

Co-funded by
the European Union

Alpine Space

**MINISTÈRE
DE LA TRANSITION
ÉCOLOGIQUE**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

**PRÉFÈTE
DE LA RÉGION
AUVERGNE-
RHÔNE-ALPES**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

**RÉPUBLIQUE
FRANÇAISE**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

**FONDS NATIONAL
D'AMENAGEMENT
ET DE DEVELOPPEMENT
DU TERRITOIRE
Massif des Alpes**

agence nationale
de la cohésion
des territoires

**Bundesministerium
für Umwelt, Naturschutz, nukleare Sicherheit
und Verbraucherschutz**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

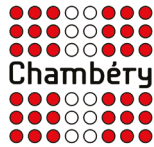
Federal Office for the Environment FOEN

**Bundesministerium
Klimaschutz, Umwelt,
Energie, Mobilität,
Innovation und Technologie**

**Gouvernement Princier
PRINCIPAUTÉ DE MONACO**

Chambéry

FÜRSTENTUM LIECHTENSTEIN

poročilo o delu 2024

Direktor publikacije: Guido Plassmann

Koordinacija: Oriana Coronado

Redakcija: ALPARC-Team

Prelom: www.graphi.media

Ilustracije: Fototeka ALPARC

Naslovna stran: ©Guido Plassmann

ISBN 979-10-94590-69-0

www.alparc.org

ALPARC Mreža zavarovanih območij v Alpah

Maison des parcs et de la montagne
256, rue de la République
F-73000 CHAMBERY

Tel. +33 . (0)4 79 26 55 00

Fax. +33 . (0)4 79 26 55 01

info@alparc.org

